

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 16, (2343) 2005 m. rugpjūčio mėn. 17 d.

Eina 49-tus metus

Melbourne

Naujas pasaulis

A. Grušas

Kiek žmonių svajojo apie naujo pasaulio sukūrimą! Svajonės apie rojų žemėje neapleidžia mūsų, nes trokštame gerbūvio, norime, kad išnyktų pasaulyje visi karai, ilgimės patvarios taikos. Mes projektuojame tokią kultūros ir civilizacijos pažangą, kuri pašalintų iš pasaulio vargą, tamsą, rūpesčius, kuri įvestų sutarimą, teisingumą ir tarpusavio pagarbą tarp žmonių. Mes taip esame išsilgę didesnės tolerancijos neįprastam žmogaus nusistatymui, mūsų širdys taip trokšta draugiškumo, dėkingumo, švelnumo ir meilės... Tuo tarpu, atrodo, kad juo labiau mums rūpi sulaužyti visus nesupratimų, izoliacijos ir vienišumo barjerus, tuo labiau tolstame nuo šio tikslo.

Argi tos svajonės būtų tikrai utopija, argi mūsų troškimai turėtų niekuomet neišsipildyti?

Vedami tikėjimo šviesos, tikimės laimingos ir visiškai naujos tikrovės būsimajame gyvenime. Be abejo, amžinybė atvers mums visiškai naują pasaulį, tačiau ar mūsų svajonės sukurti geresnį pasaulį jau šiame gyvenime yra bevaisės?

Kai kas mėgina sukurti sau mažytį rojų čia, Žemėje, tačiau tas pastangas paprastai lydi nuskriaustų, nusivylusių žmonių skundai, o paskui į širdį įselina ir nusivylimas. Ne tai!

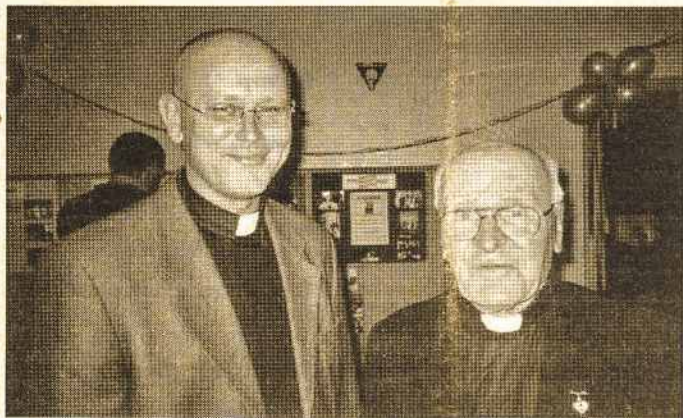
Kristus savo kančia ir prisikėlimu pradėjo naują erą taip pat ir žemiškoje žmonijos istorijoje. Atpirkimo ir Jo Gerosios Naujienos paslaptys nušviečia ir tikrą naujos tvarkos prasmę. Toji tvarka gali ir privalo būti pasiekiamas laiko ir erdvės apribotame pasaulyje.

Visa apaštalių veikla po Šventosios Dvasios atsiuntimo gali būti pavadinama naujos tvarkos ir naujo, geresnio pasaulio kūrimu. Jie, (apaštalai) nuolat prisimindami Kristaus auką ir Jo prisikėlimą, padarė labai daug, kad žmonės taptų broliais ir visi susivienytų Jėzui Kristuje. Be abejo, apaštalių veikla nepadarė Žemės laimingu rojumi nei ekonomine ir net visuomeneine prasme. Apaštalai neturėjo jokių iliuzijų ir iš anksto sakė, jog daugelio šio gyvenimo nemalonių pašalinti nepavyks, nes per daugelį vargų mums reikia įeiti į Dievo karalystę. Jeigu net ir pavykdavo tam tikru laipsniu realizuoti tokias permainas, jos liko svarbiausios krikščionybės naujienos šėšelyje. Toji naujiena - būtinimas mylėti Kristų kiekviename žmoguje.

Verta atkreipti dėmesį, jog po savo prisikėlimo Kristus tik epizodiškai, nors ir ne vieną kartą, pasirodė apaštalams. Tai, kartu, buvo ir užuomina apie būsimąjį Bažnyčios vidinį gyvenimą. Apaštalai labai gerai suprato, jog iki tol matomas Kristus jungė juos į vieną grupę savo Asmens autoritetu. Paskui ji Jo matomą egzistenciją privalo pakeisti Jo mistinis buvimas žmonių širdyse.

Jo reiks ieškoti žmonių širdyse! Kaip tik čia reikia ieškoti naujo pasaulio pradžių.

Pamatyti Kristų kitame žmoguje... Net jei šiame nebūtų nieko, kas natūraliai galėtų sukelti mūsų palankumą, įvelgdami jame Kristų, sugebėjime parodyti antgamtinę meilę, kuri iškyla aukščiau už bet kokią jausmingumą. Tada pamatysime, jog meilė, kuri gimdo naują pasaulį - tai ne vien prielankumas, kokia nors organizuota pagalba, tai ne vien karitatyvinių darbų organizavimas ir vadovavimas jiems. Tai visuomet kažkas daugiau, nes būtina nuolat išsiduoti savęs kitų labui, atiduoti kažką - nebūtinai iš materialinių gėrybių - paaukoti savo laiką, nuotaiką, pažiūras. Tenka elgtis panašiai, kaip Kristus, pasiaukojęs už mus visus. Po kančios, išaušo Prisikėlimo diena. Taip ir pasiaukojanti meilė gali prikelti pasaulį geresnei, nuoširdesnei tvarkai.

Iš dešinės - jubilias kunigas Juozas Petrauskas ir Melbourno kunigas Algis Šimkus.

Su pirmaisiais pokario lietuvių imigrantais Australijoje atvyko toks Juozukas.

Čia išgirdo Viešpaties kvietimą dirbti Jo vynuogynė ir Jam atsakė "Taip".

Šią liepą 83 metų kunigas Juozas Petrauskas atšventė savo kunigystės 50-metį.

Sveikiname Jubiliatą!

Kunigo širdies žaizdas išgydė Ruandos pragaras

Lietuvių kilmės dvasininkui H. Šulcui ne kartą teko vaduoti iš dvasios kančių

Jolita Venkutė

Atstūmė mylimą moterį

"Man niekada neteko gailėtis, kad jaunystėje nežaidžiau meilę", - atvirai pasakojo prieš daug metų gimtąjį Lietuvą palikęs Hermanas Šulcas. Jis - vienas iš kunigų, kuriems mylima moteris padėjo apsispręsti ne jos, o pašaukimo naudai. Kunigas, Saleziečių ordino vienuolis, tuometį meilės ryšį vadina krize ir iki šiol džiaugiasi, kad ją įveikė. Gražus, jaunas kunigas, dirbdamas Brazilijoje, San Paulo mieste, traukė moterų dėmesį. Hermanas įsimylėjo gražuolę, vietos lietuvę Teresę. Jam tuomet buvo 33 metai, jai - aštuoniolika. Apie vestuves tuomet nė vienas negalvojo - Hermanas žinojo, kad anksčiau ar vėliau teks rinktis tarp šeimos ir kunigystės. "Kiti pažįstami kunigai padėjo suprasti, kad neišduodu merginos rinkdamasis kunigystę. Tad pasakiau, jog mylėsiu ją, bet kaip kunigas", - apie savo pasirinkimą atvirai kalbėjo 65 metų pašnekovas. Teresė šio žingsnio nesuprato ir ilgai negalėjo Hermanui atleisti, kad šis išvyko.

Tačiau laikas išgydė išsiskyrimo žaizdas. Teresė vėliau ištekojo ir užaugino du vaikus. "Po tų įvykių buvome susitikę dar du kartus. Būdamas Brazilijoje, pakviečiau ją į piceriją, priminėme praėjusius laikus", - pasakojo H. Šulcas.

Rūpinasi vargstančiais vaikais

Už tąkart įveiktą gyvenimo krizę tėvui Šulcui, kaip jį dažniausiai vadina globotiniai, turėtų būti dėkingi daugybė žmonių.

Jau 27 metus dvasininkas dirba Ruandoje, kur globoja daugiau kaip 300 jaunuolių - nuo 2 iki 22 metų. Čia veikia jo iniciatyva pastatyta Jaunimo sodyba, mokykla, gimnazija.

Pastaruoju metu kunigas rūpinasi ir likimo nuskriaustais Lietuvos vaikais. Iš tėvų paveldėtame 55 hektarų žemės sklype Kėkštų kaime, netoli Klaipėdos ir Kretingos, jis irgi įkūrė Jaunimo sodybą. Čia per atostogas ir savaitgaliais lankosi vaikai bei paaugliai. Kai kurie jų gyvena nedarniose šeimose, kiti - našlaičiai. Dalis vaikų gyvena bei duoną pelnosi Klaipėdos sąvartyne.

"Jie kartais man sako, kad, pabuvę šioje sodyboje, nebenori sugrįžti į namus. Apsilankęs jų namuose, aš suprantu, kodėl taip yra", - galvą lingavo tėvas Šulcas.

Sodyboje stovi 8 mediniai ir 5 mūriniai pastatai, sanitarijos centras, skalbykla, dirbtuvė bei tvartai - arklidė, karvidė, avidė. Tarpininkaujant tėvui Šulcui, Jaunimo sodybą išlaiko Vokietijos, JAV ir Australijos lietuviai, taip pat bažnytinės organizacijos Vokietijoje.

Vaikystėje krėsdavo išdaigas

Nors H. Šulcas gimė Lietuvoje, jo vaikystė prabėjo Vokietijoje.

Jo tėvas, vokiečių liuteronas, žuvo pakeliui į Vakarų. Motina Elzė, lietuvė katalikė, po karo su dviem mažais sūnumis įsikūrė - Liūneburge - Šiaurės Vokietijoje. Ten ir šiandien gyvena H. Šulco brolis. Našlė neišgalėjo leisti vaikų į kitą mokyklą, tikėtai į Vasario 16-osios gimnaziją Hiutenfelde, nes ši mokykla buvo išlaikoma rėmėjų.

Jau besimokydamas gimnazijoje, Hermanas nenustygo vietoje - buvęs kunigo bendramoksliai iki šiol prisimena jo

išdaigas, kainavusias ne vienam mokytojui daug nervų ir žilų plaukų.

"Mes neturėdavome ką veikti - bendrabutyje nebuvo pabendravimų kambario, jau nekalbant apie televizorių, o aš buvau veržlus, tad ir prisigalvodavau visokių pokštų", - juokėsi kunigas. Įvairiausiai slapta rūkydavo, į mergaičių kambarius mėtydavo teniso kamuoliukus, o kartą, netoliese esančiame oro uoste suradę sprogmenų, vos nepadegė bendrabučio šokių salės!...

(Nukelta į 2-ą psl.)

kunigas Hermanas Šulcas

Popiežius Benediktas XVI

Antropologinis šeimos pagrindas

Kalba, pasakyta birželio 6 d., Romos šv. Jono Laterano bazilikoje, pradedant Romos vyskupijos bažnytinį kongresą "Šeima ir krikščionių bendruomenė: asmens ugdymas ir tikėjimo perteikimas".

Santuoka ir šeima išganymo istorijoje

Tiesoje apie žmogų besiaknįjanti tiesa apie santuoką bei šeimą buvo įgyvendinta išganymo istorijoje, kurios šerdyje sudaro žodžiai: "Dievas myli savo tautą". Iš tiesų biblinis apreiškimas pirmiausia yra meilės istorijos išraiška, Dievo sandoros su žmonėmis istorija: dėl šios priežasties vyro ir moters meilės bei vienybės santuokos sandoroje istorija galėjo būti Dievo pasirinkta kaip išganymo istorijos simbolis. Nenusakomas faktas, Dievo meilės žmonėms slėpinys, kalbiškai išreiškiamas žodžiais, paimtais iš santuokos ir šeimos žodyno, - tiek teigiamais, tiek neigiamais - Dievo laikymasis savo tautos atžvilgiu apibūdinamas santuokinės meilės kalba, tuo tarpu Izraelio neištikimybė, jo stabmeldystė, įvardijama kaip svetimavimas ir prostitucija.

Naujajame Testamente Dievas savo meilę radikalizuoja taip, kad pats per savo Sūnų tampa mūsų kūno kūnu, tikru žmogumi. Tad Dievo vienybė su žmogumi įgyja savo aukščiausią, negrįžtamą ir galutinę formą. Taip nubrėžiamą ir galutinę žmogiškosios meilės, to abipusio "taip", kurio neįmanoma atšaukti, forma: ji neprimeta žmogui susvetimėjimo, bet, priešingai, išlaisvina jį iš visų istorijos susvetimėjimų bei grąžina prie kūrinių tiesos. Todėl sakramentinis pobūdis, kurį santuoka įgyja Kristuje, reiškia tai, jog kūrinių dovana pakeliama į atpirkimo malonės rangą. Kristaus malonė nepridedama žmogaus prigimčiai iš išorės, ji jos neprievartauja, bet ją išlaisvina ir atkuria, iškeldamą aukščiau nei jos pačios ribos. Ir kaip Dievo Sūnaus įsikūnijimo tikroji reikšmė atsiskleidžia ant kryžiaus, lygiai taip autentiška žmogiškoji meilė yra savęs atidavimas, jos negali būti be kryžiaus.

Brangūs broliai ir seserys, ši gilų Dievo ir žmogaus, Dievo meilės ir žmogaus meilės ryšį taip pat patvirtina kai kurios neigiamos tendencijos bei kai kurie neigiami procesai, kurie mus visus slėgia. Žmogaus meilės nuvertinimas, autentiško gebėjimo mylėti slopinimas mūsų laikais atrodo veiksmingiausia priemone Dievui iš žmogaus išginti, pašalinti Dievą iš žmogaus akiračio ir širdies. Tačiau troškimas "išlaisvinti" gamtą iš Dievo nebeleidžia matyti pačios gamtos, įskaitant žmogaus prigimtį, tikrovės, pavesdamas ją funkcijų, kuriomis kaip nori galima

disponuoti statydamas vadinamąjį geresnį pasaulį ir laimingesnę žmoniją.

Vaikai

Savo dieviškąjį modelį, Dievo meilę žmogui, santuoka atspindi ir vaikų prokreacija. Vyro ir moters, tėvystės ir motinystės, lygiai kaip kūno ir meilės, negalima apibrėžti biologiniu aspektu - gyvybė pilnatviškai perteikiama tik tada, kai kartu su gimimu dovanojamos meilė ir prasmė, įgalinančios pasakyti "taip" šiai gyvybei. Turint būtent tai prieš akis, tampa aišku, kaip iš pagrindų giliam vyro ir moters pašaukimui prieštarauja sistemingas susivienijimo užvėrimas gyvybės dovana ar net negimusių gyvybės užgniauzimas bei manipuliavimas ja.

Vis dėlto, nė vienas vyras ir nė viena moteris vieni savo išgalėmis neįstengia tinkamai perteikti gyvybės meilės bei prasmės savo vaikams. Kad būtų galima kam nors pasakyti: "Tavo gyvybė yra gerai, nors ir nežinau tavo ateities", reikia didesnio autoritetingumo bei įtikinamumo, negu individas gali pats sau suteikti. Krikščionis žino, kad toks autoritetingumas suteiktas didesnei šeimai, Dievo žmonių istorijoje įsteigta per jo Sūnų ir Šventosios Dvasios dovana, - Bažnyčiai. Ji patvirtina amžinios ir nesugriaunamos meilės, laiduojančios kiekvieno mūsų gyvybei nuolatinę prasmę, veikimą. Dėl šios priežasties kiekvienos krikščioniškosios šeimos statydimas vyksta ją palaikančioje ir lydinčioje didesnėje Bažnyčios šeimoje. Ir priešingai, Bažnyčia statydimas šeimų, "nedidelių namų Bažnyčių", kaip pasivada Vatikano II Susirinkimas (*Lumen gentium*, 11; *Apostolicam actuositatem*, 11), pasinaudodamas sena patristine ištara (Šv. Jonas Auksaburnis, *In Genesim serm.*, VI, 2; VII, 1). Šiuo atžvilgiu apaštališkajame paraginime *Familiaris consortio* tvirtinama, "jog krikščioniškoji santuoka... yra natūrali vieta, kur žmogaus asmuo įrikiuojamas į didžiąją Bažnyčios šeimą" (15).

Šeima ir Bažnyčia

Iš viso to išplaukia aiškus padarinys: šeima ir Bažnyčia, konkrečiai, parapijos ir kitos bažnytinės bendruomenės formos, pašauktos artimiausiai bendradarbiauti, vykdamt pamatinę užduotį, kurią sudaro - vienas nuo kito neatskirtini - asmens ugdymas ir tikėjimo perteikimas. Gerai

Popiežius Benediktas XVI

žinome, jog autentiškas auklėjamasis darbas nėra teisingos teorijos ar mokymo perteikimas. Reikia kažko didesnio ir žmogiškesnio - kasdien išgyvenamo meilei būdingo artumo, kurį tinkamai lauduoti gali pirmiausia šeimos bendruomenė, po to, taip pat, parapija, sąjūdis ar bažnytinė organizacija, kur sutinkama asmenų, besirūpinančių broliais, pirmiausia vaikais ir jaunuoliais, tačiau kartu ir suaugusiais-pagyvenusiais, ligoniais bei šeimomis, nes Kristuje jiems visiems jie linki gera. Didysis auklėtojų globėjas šv. Jonas Boskas savo dvasiniam vaikams priminė, kad "auklėjimas yra širdies dalykas ir kad Dievas yra vienintelis jos šeiminkas" (*Epistolaris*, 4, 209).

Auklėjimo pastangų, ypač mokant tikėjimo, kuris yra asmens ugdymo viršūnė ir asmeniui

tinkamiausias horizontas, šerdis yra liudytojas: jis tampa atspara, atsakant apie gyvenimą palaikančią viltį (plg. 1 Pt 3,15) ir yra asmeniškai susijęs su tiesa, kurią siūlo. Negana to, liudytojas rodo ne į save, bet į kažkokį didesnį dalyką ar Asmenį, kurį jis sutiko ir patyrė kaip pasitikėjimo vertą gėrį. Tad, kiekvieno auklėtojo ir liudytojo nepranokstamas pavyzdys yra Jėzus Kristus, didysis Tėvo liudytojas, kuris nieko nesakė iš savęs, bet kalbėjo būtent taip, kaip Tėvas jį pamokė (plg. Jn 8, 28).

Būtent todėl, asmens krikščioniškojo ugdymo bei tikėjimo perteikimo pagrindą neišvengiamai sudaro malda, draugystė su Kristumi bei Tėvo veido jame kontempliavimas. Tas pat, neabejotinai taikytina ir visam mūsų misijiniam įsipareigojimui, pirmiausia, mūsų šeimų pastoracija - Šeima iš Nazareto mūsų šeimoms ir bendruomenėms tepasidaro nuolatinės ir pasitikėjimo kupinos maldos objektu, taip pat gyvenimo pavyzdžiu.

Brangūs broliai ir seserys, ir ypač jūs, brangūs kunigai - žinau, kaip dosniai ir nesavanaudiškai tarnaujate Viešpačiui ir jo Bažnyčiai. Jūsų kasdienės pastangos ugdyti naujųjų kartų tikėjimą, artimai siejant tai su įkrikščioninimo sakramentais, taip pat, rengiant santuokai bei palaikant šeimai jų dažnai nelengvame kelyje bei padedant joms vykdyti didžiąją savo vaikų auklėjimo užduotį, yra pagrindinis nuolatinio Bažnyčios atnaujinimo ir mūsų mylimos Romos socialinio audinio atgaivinimo būdas. (Bus daugiau)

Kunigo širdies žaizdas išgydė Ruandos pragaras

(Atkelta iš 1-mo psl.)

"Mokyklos valdžia mane gąsdino, jog išmes iš gimnazijos, tad sugrįžęs po vasaros atostogų vis nustebedavau, kad dar tebeesu moksleivių sąrašė", - neslėpė pašnekovas.

Išmoko atsispirti pagundoms

Vėliau Hermanas išvyko į Saleziečių berniukų gimnaziją Italijoje.

"Mano keli bičiuliai, pradėję ten mokytis, parašė, kaip Italijoje puiku - šilta, daug vynuogių, mokytis daug nereikia, tereikia dirbti ūkio darbus. Aš ilgai nedvejodavau", - prisiminė H. Šulcas.

Jis daug ko išmoko iš kunigų, pavyzdžiui, kad globojamų vaikų negalima palikti vienu. Vėliau šis principas jam ne kartą padėjo tramdant išdykėlius.

"Kunigai išmokė mus būti laisvais bei netapti priklausomais nuo žalingų įpročių - rūkymo arba alkoholio", - pagarbiai apie savo mokytojus atsiliepia H. Šulcas.

Baigęs gimnaziją, Hermanas Italijoje studijavo teologiją, filosofiją ir pedagogiką, po to atliko trejų metų praktiką vienuolyne jaunimo įstaigose. 1968 metais H.Šulcas buvo išvėntintas į kunigus ir sugrįžo į Vasario 16-osios gimnaziją dirbti kapelionu, bendrabučio vedėju ir sporto mokytoju. Vėliau, kai saleziečiai prėmė jėzuitų misiją Brazilijoje, dvasininkas persikėlė dirbti į šitos šalies miestą San Paulą.

Pasirinko skurdų kraštą

"Kaip aš atsidiūriau Ruandoje? Misijos viršininkas pasiūlė. Sakė, jei nori į neturtingą kraštą, tai nevyk į Tahitį arba Indiją, o keliauk į Ruandą", - pasakojo H. Šulcas.

Taip 1978 metais jis atsidiūrė Umudugdu kaime, apie 60 kilometrų nuo sostinės Kigalio. Trys ketvirtadaliai vietos žmonių buvo animistai - išpažino pirmąsį tikėjimą, skelbiantį, kad ne tik žmogus, bet ir augalai, gyvūnai, daiktai turi sielą.

H. Šulcui teko mokytis vietos kalbos, kad galėtų su jais bendrauti.

Keturias dienas per savaitę misionieriai važiuodavo lankyti parapijiečių: būdavo rengiama moterų, vyrų ir ligoninės dienos, o sekmadienį buvo laikomos mišios - tiesiog po medžių. Saleziečių automobilis "Volkswagen Kafer" kratydavosi Afrikos keliais - vasarą skęsdavo dulksėse, rudenį - lietuje. "Žmonės tais laikais išsigąsdavo pamatę baltąjį, moteris mėsądavo nuo galvos savo indus ir bėgdavo šalin", - pasakojo kunigas.

Aiškino paprasčiausius dalykus

Kunigams teko mokytį parapijiečių paprasčiausių dalykų. Vietos merginos nežinojo, ką reikia daryti per mėnesines, nesuprato, jog privalu laikytis higienos.

"Kartą, nuvažiavęs pas parapijiečių laikyti mišių, paprasčiau atnešti stalą, bet jie nežinojo, kas tai yra ir vietoj jo prieš mane padėjo

(Nukelta į 3-ią psl.)

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštautienė, email: mgestautas@hotmail.com
Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Užuojautos ir padėkos nuo \$20. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

Terorizmo banga prasidėjo bene po Izraelio ministro pirmininko A. Šarono išprovokuoto žygio į musulmonų šventovę Jeruzalėje. Musulmonai, ypač palestiniečiai, laikė savo pareiga atsikeršyti už tokį jų šventovės išniekinimą. Palestiniečių kovą prieš jų žemių okupantą - Izraelį - rėmė visas musulmonų pasaulis, kuris bet gi neturėjo karinės jėgos išvaryti gerai ginkluotos žydų armijos iš užimtų arba žemių. Kerštas buvo nukreiptas ir prieš amerikiečius - Izraelio globotojus. Jis pasireiškė atskirais antpuoliais prieš JAV ir jų alijantų pasiuntinybės. 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristai pirmą kartą ryžosi įžūliam teroro aktui - sugriovė Niujorko prekybos centrą ir apgriovė Pentagoną. Gerai dar, kad vienas lėktuvas su teroristais susprogo anksčiau, nei buvo jų numatyta ir Baltieji Rūmai liko nesugriauti.

Po minėtų išpuolių JAV prezidentas G.W. Bush pasitaręs su savo patikimais pareigūnais ir patarėjais, nutarė paskelbti karą Irakui, o prieš tai, okupuoti ir Afganistaną, kur buvo gausu teroristų apmokymo stovyklų. Taip pat buvo paragintos visos šalys prisidėti prie to žygio, primenant, kad tie, kurie neis kartu,

liks teroristų pusėj. Per susitikimą su Anglijos ministru pirmininku T. Blair, JAV prezidentas G.W. Bush pareiškė, kad Amerika yra nutarusi okupuoti Afganistaną, o po to ir Iraką, ir užklausė, ar jis, T. Blair, prie to prisidės. Pastarasis atsakė, kad taip.

Apie tą karą jau visi daug girdėjo. Buvo sugriautas istorinis Bagdado miestas, žuvo virš 100.000 nekaltų irakiečių. Išleista beveik 300 mlrd. dolerių, žuvo apie 1800 amerikiečių karių.

Pagal žymių politologų pranešimus atrodo, kad Irako karas jau yra pralaimėtas. Ir nėra kalbų apie vakarietiškos demokratijos įgyvendinimą toje šalyje. Galvojama tik kaip iš ten pasitraukti, išsaugojant bent trupinėlių savosios garbės.

Jau yra maždaug nustatytas ir atsitraukimo laikas - tai ateinančių metų vidury.

Bėda tik, kad Irako karas davė progą teroristams susiorganizuoti beveik visose šalyse ir siūsti į Iraką

Terorizmo ryškė

dr. Jonas KUNCA, M.D.

savižudžius - kovotojus. Iki šiol jų žuvo tik beveik 500. Antpuolių skaičius padidėjo ne tik karo zonoje, bet ir kitose šalyse, tokiose kaip Egiptas ir net dabar Londone, kur islamistų teroristams pavyko susprogdinti požeminių traukinių tinklą ir pakartoti savo antpuolį lygiai po dviejų savaitių. Laimei, kad šį kartą bombos nesprogo.

Anglai dabar nebegali ramiai gyventi ir dirbti jų pačių sostinėje. Policijai, regis, pavyko jau sugaudyti nusikaltėlius, bet niekas nežino, ar nėra Anglijoje dar ir daugiau tokių grupuočių.

"Al-Qaeda" vadovybė viešai pažadėjo tęsti antpuolius tiek Anglijoje, tiek ir JAV. Tiesa, atrodo, kad daug teroristų vadų bus jau sunaikinta. Bet toji organizacija, aišku, jau spėjo paruošti savo "kovai" naujus vadus. Pagal slaptos tarnybos informaciją ir Australijoje yra 50-60 agentų, pasiruošusių nelauktam antpuoliui.

Vašingtono užmojis "sutvarkyti pasaulį" ir įvesti visur "demokratiją" ir, tokiu būdu, užtikrinti saugią Izraelio ateitį, liko tik iliuzija. Modernioji karo technologija pasirodė neefektyvi prieš fanatišką musulmonų pasipriešinimą. Belieka tik ieškoti racionalios išeities. O ji yra gana aiški - alijantai turi kuo greičiau pasitraukti iš Irako ir Afganistano, o Izraelis - iš 1967 m. užimtų arabų žemių.

Ateityje aiškėja, jog neverta kištis į islamistų reikalus. Lai jie tvarkosi ten patys! Esamus resursus geriau naudoti savo reikalams - gerbūvio kėlimui ir gamtos apsaugai. JTO būtina reformuoti, bet ne ardyti kas jau anksčiau teigiamo pasiekta, siunčiant ten nediplomatišką atstovą Boltoną.

Daug kartų savo straipsniuose aš jau išpėjau apie Irako karo pragaištingumą. Deja, laikas tai ir patvirtino. Dabar tikrai nelengva jį užbaigti. Bet kito kelio, atrodo, nėra.

PS. Straipsnyje "T.A." Nr. 15 "Namų darbai" - parašyta: "Korupcija dar vis gyvuoja, nes tokios rūšies nusižengimai dar tinkamai baudžiami." Turi būt: "Korupcija dar vis gyvuoja, nes tokios rūšies nusižengimai dar nėra tinkamai baudžiami.!"

Naujienos

Pasaulis ir Lietuva

- Vienas indų kilmės britų režisierius Shakhar Kapu rizikuoja sulaukti neigiamos religinių lyderių reakcijos, kurdamas filmą apie Budą, kuriame vaidins Brad Pitt. 59 metų Sh. Kapu juostai, kurioje be B. Pitt gali filmuotis Aishwarya Rai ir Richard Gere, jau gavo dvasinio lyderio Dalai Lamos palaikymą. Tačiau nepaisydamas to, jog turi leidimą ekranizuoti legendinio princo istoriją, režisierius būgštuoja, kad darbas gali sukelti pasipiktinimą. "Neseikiu būti kontroversiškas. Egzistuoja tiek daug (budizmo) krypčių ir skirtingų vienos asmenybės gyvenimo interpretacijų, kad tikrai atsiras žmonių, kurie nesutiks su mano versija", - sakė Sh. Kapur. "Kristaus istorijos atveju, yra tik dvi interpretacijos", - pridūrė jis.
 - Geriausias Europos krepšininkas Šarūnas Jasikevičius sutarė dėl trijų metų kontrakto su Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) Indianos "Pacers" klubu. Per trejus metus žaidėjas iš Lietuvos turėtų uždirbti 11,8 mln. JAV dolerių, patvirtino krepšinio agentas Doug Neustadt. Š. Jasikevičius taip pat turėjo pasiūlymų iš Jutos "Jazz" ir Klivlendo "Cavaliers" klubų, tačiau nusprendė pasirinkti mažiau pinigų bei minučių, kad galėtų kovoti dėl NBA čempiono titulo. Neseniai triskart Eurolygos čempionas Š. Jasikevičius galutinai patvirtino, kad nerungtyniaus Lietuvos rinktinės sudėtyje 20 metų, o taip pat Europos čempionate Serbijoje ir Juodkalnijoje.
 - Būdamas 92 metų mirė seras Richard Doll, didžiosios Britanijos mokslininkas, pirmasis nustatęs rūkymo ir plaučių vėžio ryšį. Šis tyrimas padėjo išgelbėti milijonus žmonių gyvybių. Vienas garsiausių pasaulio epidemiologų R. Doll savo 1950 metų studijoje, parašytoje kartu su seru Austin Bradford Hill, perspėjo, kad rūkymas yra viena pagrindinių priežasčių sukeliančių plaučių vėžį, o vėliau buvo nustatyta, kad cigaretės sukelia ir širdies bei kitas ligas. R. Doll, vykdydamas savo tyrimą, pats metė rūkyti. O netrukus jo pavyzdžiu ėmė sekti ir Didžiosios Britanijos gyventojai. 1954 metais rūkė 80 proc. suaugusių britų. Dabar vyriausybės duomenys rodo, kad rūko tik ketvirtadalis. 1971 metais karalienė Elizabeth II mokslininkui suteikė sero titulą. Jis taip pat gavo daugybę tarptautinių apdovanojimų, įskaitant Jungtinių Tautų apdovanojimą už vėžio tyrimus, kuris jam buvo įteiktas 1962 metais.
 - Sharon Stone niekada neprišijungs prie tų Holivudo garsenybių, Europoje įsigijusių pastovius namus. Aktorė, kuri Londone kūrė vaidmenį "Esminio instinkto" (Basic Instinct) tęsiniai, tvirtina labai pasiilgianti Kalifornijos, tik kur nors iš jos išvykstanti. "Nors man patinka tokie miestai kaip Londonas, Paryžius ar Roma, negalėčiau juose gyventi dėl triukšmo", - sakė Sh. Stone. "Grįžusi į Los Angeles galiu maudyti jūroje lyjant lietuvi, jei tik taip užsimanau, ir už tai nėra nieko jausmingiau!" - pažymėjo ji.
 - Girtutėlė moteris grąšino susprogdinti Vilniaus geležinkelio stotį. Anot policijos, moteriškė kalbėjo rusiškai ir smarkiai keikėsi. Vilniaus geležinkelio stotis ir jos prieigos buvo patikrintos, tačiau pareigūnai jokių sprogmenų neaptiko. Policija netruko nustatyti, kad skambinta iš vieno Kalvarijų gatvėje esančio baro. Įtariamą grąšintojos kraujuje rasta beveik puspenktos promilės alkoholio, moteris nuvežta į nakvynės namus išblaivinti. Už tokius "pokštus" jai grėsia administracinė bausmė.
- Per pastarąsias dvi savaites net tris kartus grąšinta susprogdinti Seimą, vieną įtariamųjų pareigūnams pavyko sulaikyti. Be to, ir čia vienas žadėjo susprogdinti Vilniaus geležinkelio stotį, o vyras - net kelis pastatus Vilniuje. Už melagingą specialiųjų tarnybų iškvieta yra numatyta administracinė atsakomybė, o apie melagingą pranešimą apie visuomenei grėsiantį pavojų - iki dviejų metų nelaisvės.

(Atkelta iš 2-tro psl.)

Kunigo širdies žaizdas išgydė Ruandos pragaras

plaušinę", - šypsodamasis pasakojo H.Šulcas.

Kunigas tą dieną nesirengė sutanos: tiesiog atsisėdo ant grindų ir pradėjo kalbėtis su visais, kurie atėjo į mišias. Ant žemės gulėjo labai sunkiai sergantys vyrai, nesitikintys išgyti. Ruandoje tuo metu itin trūko vaistų, nebuvę jokių gydytojų. "Netrukus supratau, kad negaliu kalbėti su tais žmonėmis apie Dievą. Pirmiausia turėčiau padėti jiems perprasti paprasčiausius gyvenimo dalykus", - sakė kunigas. Dabar jau kiti važiuoja pas parapijiečius laikyti mišių, ir šiems neberekia melstis po medžiu -

misionierių dėka Ruandoje buvo pastatytos penkios bažnyčios.

Didžiuojasi savo globotiniais

Netrukus dvasininkas ėmė telkti aplink save gatvės vaikus ir našlaičius. Iš pradžių jie sutilpo vienoje palapinėje.

H.Šulcui labai padėjo jo motina, atvykusi į Ruandą iš Vokietijos. Ji parodė afrikiečiams tai, ko buvo išmokusi gyvendama

Lietuvoje, - kaip sodinti daržoves ir auginti gyvulus.

Šiuo metu Jaunimo sodyboje apie 40 pastatų, kuriuose gyvena, mokosi amato ir dirba per 120 vaikų. Čia veikia ir pradinė mokykla, o prieš trejus metus buvo pastatyta net gimnazija.

"Keturi mano globojami vaikai dabar studijuoja Europoje, vienas jau pabaigė studijas ir dirba teisėju", - didžiudamasis savo globotinius pasakojo H. Šulcas.

Jau pavyko daug nuveikti

Jaunimo sodybą daugiausiai finansuoja vadinamieji "krikščionys" - vokiečiai, globojantys vieną ar du vaikus ir nuolatūs į Jaunimo sodybos sąskaitą pervedantys tam tikrą sumą.

Surinktu 150 tūkst. Eurų (520 tūkst. litų) užtenka vaikų išlaikyti kiaušius metus. Antra šitiek pinigų - statyboms bei sodybos plėtrai - skiria įvairios Vokietijos organizacijos.

Gimnazijoje šiuo metu dirba 18 mokytojų, sodyboje - 12 auklėtojų, dar yra virėjų, stalių, bitininkų, 2 vairuotojai, apsaugininkai. Virėjos Jaunimo sodyboje uždirba apie 100 eurų (345 litus) per mėnesį, mokytojai

(Nukelta į 8-ą psl.)

Valstybės šventės minėjimas Canberroje

Paskaitininkas Algis Bučinskas su "Tembro" dainininkėmis - Birute ir Rita.

Į Canberros Bendruomenės Sąjungos Valdybos ruošiamą minėjimą (š.m. liepos mėn. 31 d., 1 val. p.p. puošnioje "Canberra" klubo salėje) susirinko virš 60 tautiečių. Tam, kad atšvęstų Lietuvos valstybės dieną. Pagal mūsų bendruomenės narių retėjantį skaičių, tai gana skaitlingas būrys.

Bendruomenės pirmininkas Viktoras Martišius, pasveikinęs susirinkusiuosius, pakvietė paskaitininką Algį Bučinską. Prelegentas palietė istorijos įvykius nuo XIII a. pradžios, kada dar nebuvo Lietuvos valstybės, o tik žemių konfederacija, vaizdžiai apibūdino Mindaugo viešpatavimo laikotarpį ir kaip istorikai įvertino karaliaus būdo savybės. Sakė, kad Jogaila Algirdaitis, Didysis Lietuvos kunigaikštis, tapęs Lenkijos karaliumi, davė Lenkijai lietuvišką Gediminaičių dinastiją. Šios dinastijos du šimtmečiai Lenkijos istorijoje yra laikomi politiniu ir kultūriniu atžvilgiu vienais šviesiausių. Paskaitininkas pateikė iš to laikotarpio daug įdomių istorinių žinių, prieidamas prie 1918 m. Nepriklausomybės atgavimo, sovietinės okupacijos ir Antrosios Nepriklausomybės atkūrimo, bei esamų nusivylimų ir negerovių Tėvynėje, bet, kartu, stipriu tikėjimu šviesesne ateitimi. Savo paskaitą užbaigė žodžiais: "Kur mes bebūtume, esame gimę lietuviais ir tos garbės laikykime su pasididžiavimu!"

Paskaita buvo turininga, įdomi savo istoriniais ir anksčiau negirdėtais archyviniais duomenimis. Vertėtų ją ištaisai patalpinti į laikraštį!

Šventinės programos vedėja Sigita Gailiūnaitė padėkojo Algiui Bučinskui už įdomią paskaitą ir pakvietė Melbourne "Tembro" dueto dainininkes - Birutę Kymantiene ir Ritą Mačiulaitienę - palinksminti sostinės tautiečius. Jos gražiais, tarsi lakštingalų, balseliais ir jausmingomis melodijomis apie Tėviškėlę, sodžių, gimtinę, Motiną, jaunystę, meilę ir "Lietuvos laukus" (muz. Danutės

Levickienės) pabudino mūsų širdyse Tėvynės ilgesį, ir ne vienas skruostu riedėjo ašara. Rita Mačiulaitienė ne tik gera dainininkė, bet ir puiki pianistė. Ji fortepijonu pagrojo "Maldą" (The Prayer).

Po šešių dainų, kai atėjo laikas daininkėms atsikvėpti, Sigita pakvietė poetę Laimą Žilinskienę padėklamuoti savo kūrybos eilių "Skubam" ir "Sudiev". Savo eilėraščiui "Skubam" autorė prajuokino klausytojus, girdi, visur tik skubam ir skubam- trūksta laiko atsikvėpti ir laikas atsiveikinti atėjo, ir ten skubėti pradėjom"... Kitame eilėraštyje "Sudiev" poetė Laima išsako lyriškus, nostalgiskus jausmus, atsiveikinant su Tėviškėle, močiute, sesėmis ir broliais. L. Žilinskienė tik prieš keletą metų ėmė reikštis bendruomenės minėjimuose kaip poetė. Užklausus Laimos, kodėl anksčiau daugel metų užslėptas talentas neišvydo dienos šviesos, ji atsakė, kad tada buvo daug darbų, taip kaip ir eilėraštyje "Skubam" - "laiko trūko". O gal trūko ir drąsos... Jos sūnus Vincentas padaršino Mamą nelaikyti tamsoje užslėpto talento ir leisti jam prasiveržti, kad ir kiti galėtų išgirsti bei pasigrožėti juo. Tikime, jog dar ne kartą išgirsime Laimą.

Po pertraukėlės, dainininkės tęsė savo koncertą toliau, padainuodamos žaismingą ir labai prasmingą "Brangiausios spalvos". Ši patriotinė daina visiems tiko prie širdies. Tikrai, tos spalvos yra gražios, malonios ir mums taip brangios - "Raudonatai mūsų kraujas"!

Po šios dainos, tam, kad išblaškyti pernelyg didelę rimtį, Rita Mačiulaitienė perskaitė humoristinį laišką "Mylimajai". Ji sakėsi, kad šį laišką radusi prie durų slenksčio ir mananti, kad jis

Tado Žilinsko nuotraukos

Viešnios iš Melbourne, su A. Bučinsku, kairėje, ir su gražiu Canberros Bendruomenės Lietuvių Sąjungos komitetu - sekretore Barbara, pirmininku Viktoru, narė ir poetė Laima, nariai Romu ir Sigita.

yra jai rašytas. Tėn rašė senukas, kuriam gal su protu ne viskas gerai. "Išsiklopinęs" iki gyvo kaulo į jauną moterį, gerbėjas užmiršo laišką nunešti į pašta ir pasiūsti. Rita dargi klausė, kas iš mūsų jai šį laišką parašė. Visi tylėjo, nei vienas nespripažino. Taigi, liko tik - spėlioti, kad gal būt, parašė dr. Kazimieras Kemežys tad, nunešusi jam padavė. Ponas Kazimieras ir nespriešindamas jį priėmė. Salėje nuaidėjo juokas.

Po šios linksmos intermedijos Birutė Kymantiene paprašė, kad mes visi su jomis kartu padainuotume tris sutartines: "Gražių dainelių", "Atskrend sakalėlis" ir "Pasivaikščioti išėjo." Po dainos "Atskrend sakalėlis", Birutė sakė: "Canberriškiai labai puikiai dainuoja, tad gal Canberroje reiktų vėl atkurti chorą." Galimybė, manau, tokia būtų, jei į Canberą persikeltų gyventi puikiosios melburniškės Birutė ir Rita. Dainuojant "Pasivaikščioti išėjo", prie solisčių prisijungė buvęs Canberros choro dainininkas Vytas Genys ir programos vedėja Sigita Gailiūnaitė. Daina nuskambėjo gražiai ir atrodė, kad tikrai jie išėjo "pasivaikščioti". Po sutartinių, Birutė ir Rita padainavo dar keturias dainas. Plojimams ir bisavimui nerimstant, pabaigai solistės padainavo "Gimtinės aidai" ir palydėtos ilgai nerimstančių plojimų ir šūksmų "Bravo!" "Tembro" dainininkės baigė savo koncertą Canberroje.

Programos vedėja Sigita padėkojo dalyviams ir įteikė dovanėles. Iš šypsenų ir girdėtų atsiliepiimų buvo aišku, kad sostinės tautiečiai liko labai patenkinti

"Tembro" dainininkės, iš kairės - Birutė Kymantiene ir Rita Mačiulaitienė su autoriumi Liudu Budzinausku.

programa, o gal, geriau pasakius, sužavėti koncertu. Ir, bendrai, Valdybos suruoštu minėjimu. Sugiedojus Lietuvos himną, pasivaišinę vynu ir po skanių pietų dar ilgai, ilgai šnekučiavomės.

Liudas Budzinauskas

Skubam

*Naktį dangus nusėtas žvaigždėmis.
Paryčiais pradingsta su šviesa.
Nėra laiko pasidžiaugt kartu.
Skubam, skubam, skubam.*

*Dieną saulė glosto mūsų veidus.
Vakarais nuliūdus, slepias už kalnų.
Darbais apsikrovę iki ausų.
Skubam, skubam, skubam.*

*Kaimynų durys uždarytos.
Draugai slepiasi savyje.
Gyvenimo įtemptas ratas.
Skubam, skubam, skubam.*

*Metai bėga pučiami vėjo.
Keičiasi pasaulis nesustoja.
Laiko trūksta atsikvėpti.
Skubam, skubam, skubam.*

*Kaip greitai viskas praėjo.
Juokas, džiaugsmas subyrėjo.*

*Laikas atsiveikinti atėjo.
Ir ten skubėti pradėjom.*

Laima Žilinskienė

Sudiev

*Sakau sudiev, brangioji Tėviškėle,
Į gyvulinį vagoną turiu lipt.
Naktis be miego, diena be rytojaus.
Kas širdies skausmą nuramins.*

*Palikau seses ir brolius,
Močiutę, verkiančių namuos.
Išnyko Tėviškės vaizdai.
Ir mano vaikystės planai.*

*Be tavęs, man sunku kvėpuoti,
Gąsdina nežinoma ateitis
Tavo dukrelė, liko našlaitė.
Sąžinė bląškosi nerami.*

*Nenusimink, ateis diena šviesesnė
Ir vėl skambės Laisvės Varpai.
Trispalvė plevėsuos Gedimino
bokšte.*

Lietuva laisva, visi dainuos!

Laima Žilinskienė

Iš dešinės - "Pasivaikščioti išėjo" - dainuoja Vytas Genys, Sigita Gailiūnaitė ir Birutė. Kairėje prie pianino - Rita.

Sekančiame numeryje atspausdinsime A. Bučinsko paskaitą "Mindaugas" - red.

ALB MELBOURNO APYLINKĖS BENDRUOMENĖS

METINIS SUSIRINKIMAS - 2005 liepos 31 d.

Sekančiame "Tėviškės Aida" numeryje pateiksime ALB Melbourne Apylinkės Bendruomenės Metinio Susirinkimo aprašą.

Čia pateikiame buvusios Valdybos pirmininko ir Valdybos išdininko pranešimus.

Pirmininko Andriaus Vaitiekūno pranešimas

Dabartinės ALB Melbourne Apylinkės Valdybos kadencijai baigiantis, valdyba norėtų trumpai apžvelgti savo darbus, atliktus per pastaruosius metus. Valdyba bandė visokeriopai palaikyti bei pagyvinti Melbourne lietuvių bendruomenės gyvenimą bei veiklą. Bandėm atlikti ne tik pagrindinius, valdybai skirtus darbus, bet ir pajavinti bendruomenės veiklą. Smulkiau apie valdybos bendruomeninius ir kultūros darbus kalbės mūsų narė kultūriniais reikalais Birutė Prašmutaitė. Valdyba taip pat finansiniui prisidėjo prie įvairių bendruomeninių reikalų. Apie tai praneš mūsų išdininkas, Denis Gaylard.

Man tenka tarti padėkos žodį. Pirma, tai pareikšti padėką XXIII-jų Lietuvių Dienų Organizaciniam Komitetui už jo sėkmingą darbą ruošiant ir pristatant peraitas Lietuvių Dienas, įvykusias pernai gruodžio mėnesį Melbourne. Festivalis pritraukė daug dalyvių, svečių ir žiūrovų iš visos

Andrius Vaitiekūnas skaito savo pranešimą. Priekyje - paveikslas "Laisvės Angelas".

Australijos ir kitur, duodamas visiems nepaprastą progą susieti ir švęsti bei tobulinti savo veiklą Australijoje. O pats Lietuvių Dienų ruošimas sustiprino bendruomenės organizacijų bei pavienių asmenų veiklą mūsų bendruomenėje.

Bendruomenės vardu norėčiau padėkoti visiems šios šventės darbuotojams už sėkmingą Lietuvių Dienų suruošimą, bei visiems šventės dalyviams ir remėjams. Tikimės, kad tas užsidedimas dirbti lietuvių bendruomenėje tęsis toliau

ir pritrauks naujų jėgų bei norų ir idėjų. Norėtume šia proga palinkėti daug sėkmės sekančių Lietuvių Dienų Geelonge organizaciniam komitetui.

Melbourne lietuvių bendruomenė gyviai reiškiasi dėka gero visų joje veikiančių organizacijų vadovavimo ir jų narių gyvybingumo. Ypač svarbu bendruomenės tęstinumui naujų narių pritraukimas į lietuviškąją veiklą. Tad, džiaugiamės kiekvieno naujo lietuvių įstojimu į bendruomenės šeimą!

Šia proga norėčiau valdybos vardu padėkoti visiems prisidėjusiems prie mūsų darbų: mūsų klebonui kunigui Algirdui Šimkui už jo paramą, "Tėviškės Aidams" ir "Mūsų Pastogei", skelbiant mūsų pranešimus. Mūsų korespondentams - Aliutei Karazijenei, Vilčiai Kružienei, Marijai Geštaitienei, Eglei Rudzinskaitei ir Elyrai Šurnienei. Visiems, padėjusiems suruošti tautinius minėjimus, ypatingai Melbourne Pensininkų Sąjungai už puikų Valstybės šventės minėjimą. Taip pat Revizijos Komitetui, Algirdui Šimkui ir Edvardui Manganavičiui - už išdo tikrinimą.

Pabaigai, visos Melbourne lietuvių bendruomenės vardu, norėčiau ypatingą padėką pareikšti mūsų Daliai Antanaitienei ir Birutei Prašmutaitei už jų neįkainojamą darbą puoselėjant lietuvišką kultūrą daugelį metų!

Ačiū, Dalia, už Tavo meilę lietuviškajam tautiniam šokiui ir mūsų jaunimui!

Ačiū, Birute, už Tavo meilę lietuviškomis dainoms ir mūsų "Dainos Sambūriui"!

Jūsų ilgų metų kultūrinei veiklai prisiminti ir kaip padėką už ją, norėtumėm įteikti šiuos įremtus ženklus. Linkime Jums daug meilės ir sėkmės! Ačiū!

ALB Melbourne 2005 Annual General Meeting

Treasurer's Report

The Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Incorporated showed an operating deficit of \$1,014.41 for the 2004-2005 financial year.

Total income was \$5,816.08, up from \$3,144.21 in 2003-2004.

The single largest source of income was a \$2,000 distribution from the Australian Lithuanian Days Committee and we are very grateful for their support. The next largest source of income was from Government grants with \$1,650 received from the Department of Victorian Communities.

Substantial income was also generated from functions and raffles. After expenses, those activities generated approximately \$500 combined profit.

Total expenditure also increased, up from \$3,092.90 in 2003-2004 to \$6,830.49 this year. This unusually high level of expenditure can be attributed to a couple of significant activities supported by the Committee.

The first of those was, of course, the holding of the Australian Lithuanian Days in Melbourne at Christmas. More than \$4,000 of the expended funds went to building renovations, replacing the piano, and other activities and contributions that probably wouldn't have taken place during the year otherwise.

The other significant event was the Year of Lithuanian Literature in 2004. Almost \$1,000 was spent on the writing competition and buying books to mark the year.

There have, of course, been a number of transactions since the end of the financial year that do not form part of the 2004-2005 accounts. Significant among them is a \$1,500 administrative support grant from the Victorian Multicultural Commission.

I would like to thank the Melbourne Community for trusting me to be with a position on the Association Committee. I hope that I have repaid that trust appropriately.

I would also like to thank all the other Committee Members who have served over the last two years for trusting me with the very important task of managing the finances. It has only been with their help that I am able to report that the Association finances remain in a strong position.

Dennis Gaylard
Treasurer, ALB Melbourne
30 July 2005

Likimai

Dievo stebuklas - gyvenimas mano

Partizanų ryšininkė Anelė Stučkaitė-Juodukė prisimena tragiškus jaunystės metus. 1991 metų sausį su savo dviem sūnumis, ji, kaip ir žuvę jos draugai partizanai, be baimės gynė Lietuvos širdį - parlamentą.

Eugenija SIDARAVIČIŪTĖ (Tęsinys iš Nr.15)

Tie žodžiai - šventė. Jų dėka aš gyvenu. Jei ne Bižys, mane po gabalėlį būtų sudraskę. Jis paėmė mano rankas, užsidėjo ant pečių. Taip vilkte vilko pas geradarius. Sėdžiu ant pečio - nei gyva, nei mirusi. Paryčiu praneša, kad kaimo rusai. Ūkininkas greitai pakinkė arkli, užklojo šiaudais ir atvezė į Demeniškius pas Petrą Lukošiušą.

Ryšininkė Monika Bendikaitė-Dzūkaitė, kuri irgi ten slėpėsi, regėjo tokį vaizdą:
- Kojos baisiausiai sukaptos. Kruvinos žaizdos išsišiepūsios iki kaulo. Anelė ištikta šoko.

Rozalija Majauskienė toliau veža pas Praną Vaivadą į Pasernininkus, brolis Vaclovas - į Mižonis pas Bronių Balčių, iš ten - jo giminaitis Jonas į Druskininkus. Sesuo Monika sėdasi su Anelė į traukinį ir pasiekia Vilnių.

Jeskelevičienė, buvusio Seirijų policininko žmona ir V. Stučkienės draugė, gyveno su dukromis Kedrų gatvėje. Ji paprašė kaimyną žyda, kad pagydytų "chuliganų" sudaužytą merginą.
- Pradėjo kojos pūliuoti. Gėliantis skausmas ir diena, ir naktį. Kai pamatau, jog eina per butus ir tikrina gyventojus, lėdu pas žyda į bufetą arba spintą. Vis dėlto, jis mane apgydė.

Prasidėjo nesibaigiančios kelionės. Okupantas iš Paserninkų Saveikius, tarsi paukščius iš lizdo, nubloškė į Druskininkus. Birštono gatvės mediniame name šeima

maitino, saugojo. Ypač Saveikių dukros - Domicėlė ir Monika - taip išmoningai verandoje paklotoje lovoje slėpdavo Anelę, jog neįtarsi, kad čia guli neaukšta, liesutė mergina. Slapstėsi ji ir pas Tamulionienę Vilakiuose, ir pas ryšininkę Birutę Ūselytę Marcinkonyse.

- Jau bukaučiznoje kartu su egiulio B. Pšebarausko seseria nutarėme papuošti Sakalo ir jo draugų mirties vietą. Nunešiau kryželį, Aušros Vartuose pirktą įreminimą paviekslėlį, užrašiau cheminiu pieštuku: "Už žuvusių kraują budeliams bus atkeršyta". Palikome abiejų nupintą vainiką. Bunkeris jau be viršaus. Kraujais sulipęs smėlis. Bučiuoju jį - partizanų gyvastį, juos pačius. Prisiesmiu to smėlio su kaupu - dalelę narsuolių ir savo likimo...

Vėl priversta kuo greičiau iš čia sprukti. Klajaju alkaną, naktis leisdamą kupetose, vengdama žmonių. Įduodu per ryšininkę Dainavos apygardos vadui Diemedžiui laišką: "Arba priimkit į savo ciles, arba našaukit". Netrukus sulaukiu atsakymo:
- Anelc, gyvenk ir mūsų nežinok.

Jų jau pačių takai kryžiuosivi su bendražygių krauju degančiomis brydėmis ir kiekvieną saulės patekėjimą lyg paskutinį lydėjo akimis.

Juodukės širdis vis labiau traukė į gimtąsias, nors ir pavojingiausias, vietas. Užėjo tėvo tėviškėje, Šilaičiuose, pas Katkauskus. Jų septyni vaikai. Širdingoji Katkauskienė atiduoda savo dukters Janinos gimimo liudijimą.

- Prisiekiu šventaisiais: jeigu įklysiu, sakysiu, kad metrikus pavogiau. Tylė žemė, tylėsiu ir aš.

Taip 1952 metais jau nustoju skystis likimu: "Dieve, kodėl manęs nepasimi".

Gyvenau pas seserį Moniką nuomotame namelyje Žemuojuose Paneriuose. Ten apylinkėje dirbo gera moteris. Išdavė pažymėjimą, kad Monika mane, pažįstamą nepilnametę, globoja. Jau turėjau rankose ir pasą. Per pažintis ir darbą universalinėje parduotuvėje gavau. Po trijų mėnesių pamačiau pažįstamą iš Seirijų. Aš, pardavėja, palindau po prekystaliu.

Tuo metu kritau į akį Algimantui Griškevičiui. Jis pasipasakojo, kad šeima išvežta, pasilikęs tik su motina Lietuvoje. Bijojau su juo ir kalbėtis, o ragina vesti. Pagaliau jam atveriau širdį.

- Padėsiu tau išgyventi, - ištare jis viltingai. Išspasakojau. Jeigu žadėtą šeštadienį trečią kartą nesusitiksime, vėl reikės bėgti, kur kojos neša. Atėjo. Vyras padėjo gauti suvirintojos darbą "Elfos" gamykloje, kur plūšėjome abu. Susilaukėme dviejų sūnų: Algirdo ir Vytauto. Išgyvenau su vyru 25 metus. Po jo mirties, dirbdama pusantros ir dviem pamainomis, taip nusilpau, išsekau, jog dukart ištkio infarktas, net klinikinė mirtis. Suparalyžavo. Pamažu atgavau jėgas, bet jau valdiško darbo nebepajėgiau dirbti.

(Bus daugiau)

Iš knygos "Po eubalijtais"

Alė Liubiniene

(Tęsinys iš praeito numerio)

KELIONĖ Į DANDENONGA

- Hey... Ale, nepamiršk, kad mudu einame į kiną rytoj vakare? Aš būsiu pas tave šeštą valandą, - lyg perkūno trenkta išgirdau Tado įsakymą išlipant Pascoe Vale stotyje. Jau buvo tamsu ir kol susigriebiau ką jam atsakyti, jis pradingo.

- Kadangi mano mama tave taip mėgstą, tu galėsi ją ir vestis. Manęs nebus namie, kai tu ateisi, - bumbėjau sau, eidama namo.

Bet, atėjus šeštadieniui, norėjau Tadiui atsikeršyti kaip nors kitaip, tad nutariau eiti pati su juo. Bet ir vėl jis mane nustebino, būdamas itin draugiškas ir malonus. Pamažu mano pyktis pradingo ir pradėjau laisviau jaustis ju draugėje. Kadangi iki šiol aš dar jo nebuvau tokio mačiusi, prisiminiau ką Ilma ir Alma man buvo sakiusios prieš tai. Galbūt jos teisios? Gal jis nėra toks blogas, kaip vaizduoja? Mėginau išnarplioti savo jausmus.

Mums einant namo, aš leidau jam paimti mane po parankę. Pakeliui jis slapčiomis pabučiavo man į žandą. Vėl buvau nustebinta jo elgesio ir savo jausmų. Pajutau, kad mano keršto planai pradėjo byrėti. Likusį kelią mes ėjom tylėdami, iki pasiekėm namų vartus.

- Aš tavęs kurį laiką nebamavysiu, Ale. Mano mokslo metai jau prasidėjo ir aš šiais metais užsirašiau lankyti paskaitas kiekvieną vakarą. Nuo dabar būsiu dar labiau užsiėmęs savo studijomis, - jis mane dar kartą pabučiavo į žandą ir nuėjo namo.

Nustebinta, sekiau jį akimis, kol jis pradingo.

Tą naktį varčiau į lovoje, galvodama apie Tada, mano tėvus, giriant jį, Ilmos ir Almos aptarimus ir šio vakaro pačios keistus jausmus jam.

Visą dieną savaitėms bėgant, sunkiai dirbau fabrike, o laisvu laiku bendravau su lietuvišku jaunimu, visiškai pamiršdama Tada.

Buvo kovo vidurys. Karščiai sumažėjo ir naktys atvėso. Vieną vakarą, pakeliui namo iš choro repetitijos su draugais, kaip ir visada, atsiveikinau Flinders Street stotyje, kalbėjom ir juokavom iki atėjo laikas man lipti į traukinį. Lipus, atsisdėm šalia kažkokio vyro, kuris buvo nosį įbėdęs į "Herald" laikraštį.

- Aš nenorėjau tavęs pertraukti, kol tu flirtavai su savo kavalieriais, - išgirdau pažįstamą balsą iš už jo.

- O, kaip kilnu iš tavo pusės! Tau, Tada, pavydas nepritinka.

- Negirk savęs, Ale, - atšovė jis.

- O ką tu čia veiki, taip vėlai važiuodamas vakare namo? Lakstei paskui mergas? - aš irgi negalėjau jam nusileisti.

- Ką tik baigėsi paskutinė paskaita šią savaitę. - Taip vėlai?

- Nėra taip blogai, Ale. Rytoj šeštadienis, ir įjėgu turi laiko, mes galim važiuoti į Dandenong. Ten galėsim pasivaikščioti, o kai pavargsim, atsisėsim pasilsėti ir užkąsti. Ką tu galvoji? - jis ir vėl buvo malonus, ir aš susidomėjau išvyka į kalnus.

- Gal ir gerai sugalvojai, Tada. Aš padarysiu sumuštinus, o tu galėsi nupirkti limonado butelį, - sutikau, vis galvodama kaip ilgai taika tęsis tarpe mūsų.

Sekantį rytą devintą valandą Tadas jau laukė manęs su bilietais prie stoties. Traukiniui tarškant pakeliui į Dandenong, mes čiauškejom nesustodami. Daugiau nebebuvo kandžių pastabų iš jo pusės, o aš irgi nustoju jam atsikirtinėti. Vietoj to, lyg

du seni geri draugai, mes dalinomės savo praeitimi, pasakodami ir palygindami savo mokyklas ir DP lagerius Vokietijoje, ir kodėl mūsų šeimos nutarė imigruoti į Australiją.

- Man atrodo, kad aš tau jau viską papasakojau apie save. Dabar tavo cilė išpažinėsi atlikti, - aš šelmiškai nusišypsojau, jam sakydama.

- Tokiam kunigui kaip tu, Ale, aš pamėginsiu viską prisipažinti, - jis švelniai atsakė, primerkdamas akis.

- Nustok juokavę. Aš tikrai noriu sužinoti tavo praeitį.

- Po keturiasdešimties dienų "Svalbard" laive, kartu su devyniais šimtais kitų imigrantų, aš išlipau Sydney ooste, 1948 metais spalio 29 d..

- O kas po to?

- Ten mus susisodino į traukinį ir vežė į Bathurst pereinamąjį imigrantų stovyklą. Traukiniui važiuojant per karo nepalietą Sydney miestą, lyginau jį su griuvėsiais Europoje, kuriuos palikau. Išvažiavus iš ten, netikėjau akimis, žvalgiausi per langus į provincijos plačius laukus, spėliodamas, kur žmonės gyvena ir kam tie tušti laukai priklausė. Tomis dienomis mes tiek mažai žinojom apie šitą kraštą, kad viskas stebino, - Tadas nusišypsojo man. - O kaip tau, Ale, Australija atrodė išlipus iš laivo?

- Ne kaip... Pakeliui į Bonegilla, žiūrėdama per traukinio langą, stebėjaisi keistais medžiais su pilkais lapais, bet kai pamačiau baltus, nudžiūvusius medžius, tikrai susirūpinau, - su malonumu vėl dalinausi savo įspūdžiais.

- Jau buvo vidurdienis, kai mes pasiekėm Bathurst lagerį, - Tadas tęsė.

- Ten mus patalpino skardiniuose barakuose, kiekvienam davė po šešias anklodes ir liepė ateiti į valgyklą. Kadangi maisto buvo kiek norėjom, tai reikėjo susivaldyti, kad nesurigtume viduriai.

- Tau pasisekė, - juokiais, prisiminus savo pirmą naktį Bonegilloje, kai po avienos, plaukiančios taukoje, man reikėjo lakstyti nenustojant, kol išaušo.

- Nežiūrint šiltų dienų, Bathurst naktys buvo baisiais šalūs. Kitoks buvo klimatas ne kaip Europoje. Ten laukiau tėvo, atplaukiančio iš Vokietijos. Gyvendamas ten, gavau iš valdžios penkis šilingus į savaitę savo reikalams. Jam atvažiavus, mus paskyrė dirbti į Rocklands Dam vakarų Viktorijoje.

- Iš tavo balso, man atrodo, kad ten nelabai patiko, - tyliau klausinėju jo.

- Tikrai nepatiko. Apygyvendinimas buvo dar blogesnis negu Bathurst. Mano tėvas ir aš gyvenom vieno žmogaus kabinose, iki pusės pastatytose iš lentų su grindimis, o virš jų buvo tik ištempta palapinė. Jose buvo vietos kariškiams lovelėi ir mažai spintelei susidėti asmeniniams daiktams. Likusius daiktus ir darbo rūbus laikiau senam lagamine, po lovą.

- Be tavęs ir kitų ten atsistų pabaltiečių, turėjo būti ir vietinių, kurie gyveno daug geriau. Kur jie laikė savo daiktus? - pertraukiau jį.

- Ten nebuvo daug tokių, kurie turėjo daugiau nei pora kelnų. Dauguma jų buvo sezoniniai darbininkai, girtuokliai ir tik paleisti iš kalėjimo. Toli gražu ne aukštoji visuomenė.

- Bet juk jie gavo tokias pat algas? Ką jie darė su savo pinigais? - naiviai klausinėju apie užtvarkos statybos stovyklą.

- Kiekvieną algos dieną darbininkai lošė australišką žaidimą iš pinigų, "Two Up". Iš pradžių viskas eidavo be kivirčių, iki kas nors būdavo apgaunamas ar pagautas su dvigalviu penu. Taigi, dažnai kildavo muštynės. Kiti darbininkai važiuo į miestelio hotelį pasigerti ir parsivežti maišus pigaus

vyno, kad užtektų iki sekancios algos.

- Kaip žaidžia tą "Two Up" žaidimą? Aš nesu tokio girdėjęs.

- Nemanau, kad tau bus įdomu, - jis numojo į mano klausimą.

- O ar tave kada pagavo su dvigalviu penu?

- O, Dievuliau, ne. Tie vyrų nejuokavo. Mano gyvenbė per brangi.

Dabar Tadas kalbėjo su manim atvirai juokaudamas, ir aš turėjau sau prisipažinti, kad man patiko jo draugystė. Netrukus traukinys įvažiuo į Ferntree Gully stotį. Ten mes išlipom.

Takelis į Mount Dandenong buvo status ir vingiuotas. Dienos karštyje, lipant į kalno viršūnę, debesys musių sekė mus, ieškodamos drėgmės ant mūsų suprakaitavusių veidų. Pavargę mes dažnu susudavom pasilsėti ir atsigaivinti limonadu.

Jau buvo po vidudienio, kai mes pasiekėm viršūnę. Iš ten matėsi iki pat Port Phillip įlankos. Toluomoje, apačioj kalno, saulės nudėgintuose laukuose matėsi miesteliai, ūkininkų sodybos, žali vaismedžių sodai, o langų stiklai atspindėjo saulę lyg deimantai.

- Koks gražus vaizdas! Vieną dieną man reikės jį nupiešt, - fantaziavau aš negalvodama.

- Žinoma, tu turi, - jis sutiko su manim kokią nesamone besakydama.

Ką tai reiškia? Kokias pinkles jis dabar man ruošia? - spėjoju sau mintyse.

Susiradom pavėsi po dideliu eukaliptu, kuris saulės įkaitintas, skleidė stiprų, svaiginantį kvapą. Tadas pasitiesė savo švarką ant žolės, šalia manęs. Norėjau užprotestuoti, bet kažkodėl nutylėjau.

Jaučiau ju rudas akis sekiojant kiekvieną mano judesį. Tai mane erzino, bet irgi nieko nesakiau, nenorėdama jo užgauti.

Staiga prisiminiau, kaip dar visai neseniai norėjau stoti į vienuolyną. Bet kodėl? Gal tik norėjau pabėgti nuo vyriškos draugystės? Negi aš jų bijojau? O gal net pati nesupratau, kas su manimi darėsi? Mintys kryžiaivosi mano galvoje.

Stebėjau Tada, "šveičiantį" mano suteptus sumuštinus, ir jam besiekiant pasiimti paskutinį, aš pirmą pagriebiau. - Tau jau užtenka. Šitas - man, - juokavau. - Sekantį kartą sutepk keletą daugiau, - sumurmėjo jis pilna burna, šluostydamas trupinius nuo savo siaurų lūpų.

- Ha, ha... Gali ir nebūti sekancio karto...

- Negi tikrai? - jis pašoko manęs pabučiuoti.

- Ne... O ne... Ne... Dar tu man nepapasakojai, kaip atsidūrei Melbourne, - aš jį atstūmiau, vaizduodama, kad domiuosi jo praeitimi.

- Su tavim sunku derėtis, Ale.

- Susitarimas lieka susitarimu.

- Sutinku. Ką bedarysi, - jis atlyžo. - Ten, prie užtvankos, lageryje, man buvo jau nusibodęs juodas darbas ir ieškojau galimybės kaip nors tęsti savo mokslus.

Kadangi neišdrįsau sulaužyti kontrakto su vyriausybe, radau korespondencinį radio techniko kursą Melbourne. Pradėjęs mokytis, aš nenustojau kivirčijęsis su "foremanu". Jis mane perkėlė į sandėlį, bet tai tęsėsi tik kelias dienas, ir vėl mane atkėlė atgal, prie to paties "foremano", kaip padėjęjį traktorių mechanikui. Ten aš vėl susibariau, ir po grąšinimų išsiųsti mane atgal į Vokietiją, State Rivers & Water Supply Commission administracija mane išleido važiuoti į Melbourną dar nepasibaigus kontraktui. Atvažiavęs į Melbourną galėjau pradėti savo studijas.

- Kur tu gavai darbą kai atvažiavai čia?

- Kaip tu galvoji, Ale? Su byla storesne negu biblija, pilna nusiskundimų, raportų ir barnių su "formenu" bei užtvankos statybos inžinieriais, darbo įstaiga paskyrė mane į PMG, į griovių kabeliams kasimo grupę. Šį kartą neturėjau jokio pasirinkimo. Taigi, su kastuvu ir "jackhammer" kasiau griovius Buckley gatvėje, Footscray, O'Heas gatvėje Coburg ir Reynards gatvėje Pascoe Vale... Kol vieną dieną mano draugas papasakojo apie "gerą daktarą". Šis simpatiškas, Uį gydymo už porą svarų ekstra, parašė man pažymėjimą, išvardindamas įvairias ligas, dėl kurių aš negaliu ilgiau kasti griovių.

Pakalbėkime apie sveikatą...

BUROKĖLIŲ SULTYS -

NUOSTABU

Žalių burokėlių sultys - pačios vertingiausios sultys, padedančios gamintis eritrocitams ir, apskritai, jos gerina kraujo sudėtį. Teigiamos savybės pasireiškia tuo, jog raudonųjų burokėlių sultyse yra 50 proc. natrio ir tikrai 5 proc. kalcio. Šis santykis yra labai vertingas, palaikantis kalcio tūrmą. Ypač tada kai, vartojant virtą maistą, kaupiasi ir atsideda ant kraujagyslių sienelių neorganinio natrio kalcio. O tai didina kraujospūdį ir apskunkina širdies darbą.

Burokėliuose esančio kalcio visiškai pakanka organizmo fiziologiniams poreikiams tenkinti.

Chloras, esantis burokėliuose, yra puikus organinis kepenų, inkstų, tulžies valiklis, taip pat ir limfos sistemos stimulatorius.

Moterims pravartu vartoti burokėlių sultis menstruacijų metu, ypač geriant nedidelėmis porcijomis, ne daugiau kaip 50-100 gramų 2-3 kartus per dieną.

Klimakteriniu laikotarpiu tokia procedūra duoda daug didesnį efektą nei vaistai, o iš dalies, ir sintetiniai hormonai.

Burokėlių sultys gali sukelti ir šokią tokią reakciją - galvos svaigulį ar troškulį. Todėl geriausia pradžioje gerti su didesniu kiekiu morkų sulčių, vėliau, po truputį, jį mažinti, o didinti burokėlių. Paprastai pakanka 1-1,5 stiklinės sulčių 2 kartus per dieną.

Parengė Jonas Žalys,
"Sodietės kalendorius".

Taip ir gavau lengvesnį darbą Myttons fabrike, prie specialių įrengimų ligininėms. Tuo pačiu, tęsiau mokslą RMIT. O kada mano tėvas pradėjo statyti namą, aš persikrausčiau pas jį.

Užbaigęs savo istoriją Tadas padėjo man surinkti sumuštinų maišelius ir jam pasilenkus, staiga pajutau jo veidą šalia manojo.

- Aš tik noriu tau padėkoti už sumuštinus, - jis tyliai pašnibždėjo netoli mano lūpų.

- Nėra už ką, - aš stūmiau jį šalin iš pradžių. Bet, neiškentus, pabučiavau. Taigi, varginama mano augančių jausmų Tadiui, kurių negalėjau pati išsiaiškinti, mudu leidomės žemyn nuo kalno, juokaudami, net pasibučiuodami retkarčiais.

Grįžtant traukiniu namo, važiuavau į Melbourne svajodama ir linkėdama, kad šita diena niekada nesibaigtų. Jau buvo sutemę, kada grįžom namo. Kai atsiveikinau, širdyje pajutau ilgesį jam.

Kitą dieną fabriko merginos nenustojė klausinėdamos manęs apie kelionę į Dandenong.

- O, taip... Vaizdas nuo klanų buvo labai gražus... Oras buvo ne per šiltas ir ne per šaltas... Ir Tadas suvalgė visus mano sumuštinus, - atsakinėjau Kate ir Susan, mėgindama išvengti jį erzino.

Mama irgi mėgino mane klausinėti, bet nieko daugiau nesužinojo nei Kate su Susan.

Po tos dienos Tadas jau neapleido mano minčių. Jos nedavė man ramybės, bet aš nenorėjau nė su kuo jomis dalintis. Negalėdama užmigti, pervargus, pasižadėjau daugiau su juo niekada nesusiiti ir tikrai tikrai daugiau nesibučiuoti.

(Bus daugiau)

Aukos "Tėviškės Aidams"

Po \$5 Vladas Savickas, R. Dambrauskas ir \$2 A. Urnevičienė (Adelaidė). Dėkojame už aukas.

"T.Aidų" darbotojai

Tadas

Nuoširdžiai sveikiname
kunigą Juožą Petrauską
 garbingo kunigystės 50-mečio proga ir
 linkime ilgų, prasmingų metų!
 Melbourne Katalikų Parapija

Dėmesio ALB Geelongo Apylinkės nariams

Sekmadienį, rugpjūčio 21 d., 1.30 val. p.p. Geeongo Lietuvių Namų, Pettit Parke, Beauford St., Bell Post Hill, įvyks ALB Geelongo apylinkės metinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Darbotvarkė:

Susirinkimo atidarymas
 Prezidiumo sudarymas
 Darbotvarkės svarstymas ir priėmimas
 Mirusiųjų pagerbimas
 Praėjusio metinio susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas
 Apylinkės Valdybos pirmininko, narės kultūros reikalams ir išdinko pranešimai
 Revizijos Komisijos pranešimai
 Diskusijos dėl Valdybos pranešimai ir jų priėmimas
 Mandatų komisijos sudarymas
 Naujos Valdybos rinkimas
 Naujos Revizijos Komisijos rinkimas
 Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos
 Susirinkimo uždarymas

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Rugsėjo 11 dieną, sekmadienį, 1.30 p.p. Lietuvių Namuose rengiamas Melbourne Lietuvių Parapijos Metinis Susirinkimas.
 Melbourne Katalikų Parapijos Taryba

Melburno Lietuvių Klubo pranešimas

Melburno Lietuvių Klubo metinis susirinkimas įvyks rugsėjo 17-tą, 1 val. p.p., šeštadienį.

Trys pirmosios kartos valdybos nariai šiais metais baigia savo kadenciją. Klubo pastatas per pastutinius keturius metus tapo gan gerai atremuontuotas ir papuoštas. Jokių tolimesnių tokios rūšies darbų valdyba artimiausioje ateityje nenumato. Kiti valdybos uždaviniai būtų tik kasdienio pobūdžio - Klubo administracija ir patalpų išnuomavimas įvairiems renginiams, kaip pvz.: Fringe Festival, meninėms parodoms, koncertams ir t.t.

Norint užtikrinti tolimesnę Klubo veiklą, šiais metais yra būtina turėti bent tris naujus kandidatus į MLK Valdybą. Visuomet buvo sunku surasti tinkamų žmonių, kurie būtų pasiryžę dalį savo laiko pašvęsti Klubo reikalams. Nemanome, kad ir dabar bus lengviau. Jeigu neatsiras pakankamai kandidatų, mes, praėjus maždaug porai mėnesių po metinio susirinkimo, būsime priversti sušaukti specialų susirinkimą, kur pagal Australijos įstatymus (Corporation Act 2000) nustatysime tolimesnę Klubo ateitį.

Narių, sutinkančių tapti kandidatais į Valdybą, pareiškimus turime gauti ne vėliau kaip rugpjūčio 20-ąją.

Taip pat pranešame, kad nariai savo mokesčių už šiuos finansinius metus privalo susimokėti ne vėliau, kaip rugpjūčio 20 d.

MLK Valdyba

The Annual General Meeting of the Melbourne Lithuanian Club

will be held at 1 p.m. on Saturday 17th of September. Three Directors are retiring and we need at least three nominations from members to form a new board. The building of the Club over the last four years was thoroughly refurbished and no further maintenance work is anticipated in the near future. It is expected that the main tasks of the next Board would consist of routine administrative work and the hire of venues, e.g. such as for the Fringe Festival, art exhibitions, concerts, operas etc.

If the Club is to continue, it is essential that we receive at least three nominations for the Board from members. It was never easy to find suitable candidates who are prepared to donate part of their free time for the activities of the Club and we don't expect that it will be any easier this year. However, if the Secretary does not receive three nominations by the 20th of August we'll be forced to have a special meeting about two months after the AGM where, according to the Corporation Act 2000, we'll have to make a firm decision what to do with the Club.

We also take this opportunity to remind the members that the annual fees must be paid by the 20th of August

MLK Board

The ALB Melbourne, Melbourne Pensioners Association and the Womens' Social Support Group all received grants for 2005 - 2006

From left - Aldona Vyšniauskienė, Jonė Žalkauskienė, Bronė Staugaitienė, Hon. John Pandazopoulos MP, Minister Assisting the Premier with Multicultural Affairs and (in front) Mr Richard Wynne MP, the Member for Richmond, Dennis Gaylard.

The photo was taken at the presentation of Victorian Multicultural Commission Administrative Support Grants held at the Fitzroy Town Hall on 15 July. The grants are provided by the Victorian Government to help with administrative and organisational overheads such as printing, postage and equipment purchases or repairs.

Dennis Gaylard, on behalf of Melbourne Lithuanian Community Executive (ALB Melb. Apylinkės Valdyba)

A.† A. Leonui Sadauskui

mirus, reiškiami nuoširdžią užuojautą jo sesei Danutei, Vincui ir visai nuliūdusiai šeimai.

Liusė Gaigalienė, dukros Vida, Rita ir žentas David

A.† A. Leonui Sadauskui

mirus, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame jo liūdinčią sesutę, mūsų mielą kanklininkę, Danutę Daniene su šeima, žmoną Zitą, sūnus Faustą ir Dovydą bei jų šeimas.

Melburno Kanklių Ansamblis

Kuo nuoširdžiausiai sveikiname mokytoją Rasą ir pianistą Rolandą Imbrassus sulaukusiems pirmagimės mergaitės Ventos!

Linkime šeimyninės laimės ir džiaugsmo bei gražios ateities...

8-12 klasės lietuvių kalbos moksleiviai - Gaivilė, Ramūna, Aldona, Raminta, Aisvydas, Martynukas ir Mantas,
 "Tembro" dainininkės Rita ir Birutė,
 "Dainos Sambūris" bei "Danos vyrai".

Kitas kampas

Dieną keičia naktis,
 džiaugsmą, juoką - ašaros ir
 neviltis. Gyvenimą - mirtis.
 Viskas permaišiui!

"O kelias bėga, o kelias
 suka - ką susitiksime, laimę ar
 kulka?" - dainavo dar jaunas
 Vytautas Kernagis, toks
 populiarus mūsų Lietuvoje.

Tiksi laikrodis, tarsi
 uždelsto veikimo bomba. Visi
 mes Laiko įkaitai, gyvename
 šiandienoje tarsi "ant bombos".

Viskas čia ir dabar. Tą
 akivaizdžiai pademonstravo
 Londono įvykiai. Iš vakaro
 daigiatūkstantinei anglų tautai
 atšventus 2012 Pasaulinių

Olimpinių Žaidynių sostinės titula,
 kitą rytą Londoną sudrebino
 sprogimai. Žuvo, kaip visada,
 nekaltieji. Kodėl? Kam
 reikalingos tos aukos? Kaip
 gyventi toliau?

Bet gi - gyvename. Nes
 žinome, kad po mirties yra
 atgimimas. Kaip po gūžiausios
 nakties visada ateina Aušra,
 atnešdama Dieną. Tamsa ir Šviesa
 - du priešingi poliai, kovoja
 tarpusavyje. Nes "Mėnulis ir
 Saulė, Naktis ir Diena, kaip viena
 nugara, kaip viena ranka eina
 kartu su sėjėju," - sakė Amerikos
 lietuvis Jonas Mekas.

Ir tik tam, kas grūdą beria,
 - tam Rytojus.

Eglė Ona Rudzinskaitė

Apie duoną

Irena O'Dwyer

Kai mes kalbame "Tėve Mūsų", mes prašome kasdieninės duonos. Tie žodžiai labai svarbūs mūsų maldoje, bet duona taip pat turi ypatingai didelę reikšmę Lietuvos gyvenime ir tautosakoje.

Poetas Pr. Nekrošius sako:
Kepa duoną ankstyvą rytą - pirkia kvėpia—

*Ajerai ir saldžiarūgščių minkymu.
Motinos rankos kepalą glosto kaip gaublį,*

*Apšviestą saulėtekio laužo - žarijų.
Iškepimė duoną! Jau saulė virš klonių pakilo —*

*Apstoja vaikai pagranduką ir valgo su pienu -
Tą pasakos skanų meduoli!*

Duona yra vienas iš seniausių valgių. Plačiau ji paplito neolite atsiradus žemdirbystei, kai Europoje drauge ir Lietuvoje, buvo auginami javai. Mānoma, kad iš miltų buvo gaminama nerauginta, storų, apvalių blynų pavidalo duona. Rugys minimas daugelyje indoeuropiečių kalbose tai rodo, kad rugiai buvo auginami, kol dar indoeuropiečių gentys nebuvo susiskirsčiusios į etnines grupes.

Legenda sako, kad seniau rugių varpos augo labai didelės - nuo stiebo iki viršūnės. Žmonės tada turėjo daug duonos ir jos nevertino. Toks elgesys užrūstino Dievą. Jis nusprendė juos nubausti ir ėmė braukti rugių varpą, ją ne tik sumažindamas, bet ir visai nubraukdamas. Tuo metu atsirado šuva, kuris gailiai prašė palikti nors truputį varpos jo daliai. Dievas šuns paklausė ir paliko nedidelę rugių varpą. Tačiau, žmogus valgo šuns dalį.

Lingvistiniai duomenys ir apeigų papročiai rodo, kad lietuviai duoną kepė nuo labai senų laikų. Ji plačiai minima liaudies kūryboje, tautosakoje, sutartinėse, kalendorinėse bei agrarinėse apeigose. Tas tautosakos turtas buvo perduodamas iš kartos į kartą. Senovėje duoną kepdavo, kol nebuvo sugalvota krosnis, ant įkaitintų akmenų, žarijų, karštuose pelenuose ir

duobėse, virš kurių buvo kūrenama ugnis.

XIII a., XIV a. statyta duonkepė krosnis atrasta Vilniuje, Dainų slėnyje. Ji buvo pirkios kampe, prie lauko durų, panašiai kaip ir vėlesnės tradicinės krosnys. Lietuvoje krosnių statyba buvo vykdoma, palydint įvairiomis apeigomis: buvo kviečiami į talką kaimynai, giminės ir tas kvietimas išreikšdavo norą tapti artimais draugais, bičiuliais. Pietryčių Lietuvoje suplūkus krosni, į jos vidų įleisdavo gaidį ir ten jį laikydavo per naktį. Pirmą ugnį užkurdavo seniausia namų moteris - ji perlauždavo saują balanų, uždegdavo ir pakišdavo į krosnį. Darydama kryžiaus ženklą, šeimininkė kalbėjo maldą Gabijai - ugnies deivei, o vėliau, - Šv. Agotai.

Sakydavo: "Šventa Agota, ugnies prietelka, globok šių ugnali, tuos namus ir išgelbėk nuo visokių nelaimių".

Moterys, maldamos grūdus, sukūrė daug dainų. Pagrindinės buvo vadinamos marčių dainos, kur martelė skundžiasi, kad pikta anyta išsiuntė malti žalių, sunkiai malamų, grūdų. Dainavo "Malu, malu vieną. Pasiliko diena. Girneles traukiu, savo mielo laukiu". Taip pat su malimu yra susiję įvairūs mitologiniai pasakojimai, ypač apie turtus nešančius aitvarus. Pasakojama, kad vienas žmogus turėjo raudoną gaidį, kuriam naktį sugiedojus, mergina turėjo eiti malti rugius. Mergina pavargo, nusuko gaidžiui galvą ir užmetė už statinės. Staiga sugriaudė, sužabavo ir ugninis žaltys uždegė pirkią. Žmonės suprato, kad tai buvo ne gaidys, o aitvaras!

Duonos kepimas buvo namų šeimininkės pareiga ir garbė. Kai užaugdavo dukte ar ateidavo marti, motina šį darbą perduodavo joms. Minkymas buvo sunkus darbas moterims. Nepilnametėms neleidavo minkyti, nes buvo tikima, kad jos gali pagadinti rūgštį.

Šventinę duoną kepdavo iš malūne maltų miltų, sumaišytų su valiuotais (smulkiais). Tai buvo pusragaišis. Pavasario šventėms pridėdavo kiaušinių, Sėkminėms ragaišį ar puspyragį puošdavo apskritimais, eglutėmis ir panašiai.

Justinas Marcinkevičius sako:

*Retai pas mus kvėpėdavo ragaišis,
Retai nuo pečiaus dvelkė šiluma,
Todėl, kai duoną, būdavo užmaišius
Į pečių malkas kraudavo mama -
Tai mus, mažus klupdydavo ant
lovos...!*

*Duonelė, ji sakydavo, šventa!
Ne veltui, pirmą kepalą pašovus,
Žegnodavo jį drebančia ranka.
O kaip lig soties duonos prižiaumoji,
tai ir į aslą nukrenta pluta.*

*Pamatęs, tėvas šaukštu užsimoja:
- Pakelk, sūnau, duonelę!
Ji - šventa.*

Garbingiausioje vietoje - krikštasiulyje - sėdėdavo šeimininkas kurio šventa pareiga buvo raikyti duoną. Geras šeimininkas duoną raikydavo storomis riekėmis, o šykštus - labai plonomis.

Duona lydėjo žmogų nuo lopšio iki karsto. Su duona susikidavo ir išleisdavo garbingą sveičią. Moterys nešdavo kaimynėms paragauti savo duonos, o parsinešdavo iš kaimynės vaikams - "kiško pyrago". Duoną dėdavo į statomo namo pamatus, kad saugotų nuo piktų dvasių ir gaisro.

Duona svarbią vietą užėmė ir liaudies medicinoje. Sergantį vaiką paguldavo ant ližės ir trumpam įkišdavo į šikūrentą duonkepę, kad liga sudegtų ir liktų krosnyje. Su duona užkalbinėdavo nuo gyvatės įkandimo, šunvočių, o jeigu "raganos" atimdavo iš karvės pieną - tai duodavo karvei plutą su kryžium, sumaišytą su geltonomis gėlėmis.

Vestuvėse piršlys dalindavo svočios pyragą keptą iš geriausių kvietinių miltų. Jo dalinimas simbolizavo dviejų giminių nuotokas ir jaunojo sąjungą. Jaunuosius sutikdavo su duona ir druska, o jaunajai į kraičio skrynį dėdavo du kepalus, įvyniotus į patalus: kad niekad nestigtų duonos ir kad būtų jaunoji vaisinga. Kai kur jaunoji veždavosi ugnį į vyro namus pirmos duonos kepimui.

Šermenų apeigose lankytojai atneštą duoną dėdavo ant stalo prie mirusio galvos, o vėliau ją išdalindavo elgetoms. Žmonės tikėjo, kad mirusiųjų vėlės gyveno krosnyje ir degant malkoms, neva girdėdavo jas verkiant ir dejuojant.

Mūsų protėviai per žiemos ir pavasario apeigas aukodavo duoną ugnies, vandens ir kitoms dievybėms. Krikščionybėi atėjus, pašventintą, vadinamą Šv. Agotos duoną, laikydavo namuose, kad nekiltų gaisras. Motinos įdėdavo tokios duonos sūnums einantiems į karą, kad apsaugotų juos nuo kulku.

Ardami pirmą vagą senovės lietuviai apardavo duoną - tai buvo auka dievybei Žemynėlei, kuri turėjo teikti dirvai derlingumą. Vietoj Žemynėlės krikščionys garbino artojų globėją šv. Izidorijų, Šv. Jurgį ir kitus, prašydami, kad nelabieji javų gadintojai bėgtų į dykus tyručius. Rugiapjūtės metus pjojęjus, nešančius primąjį pėdą, sutikdavo su duona ir druska. Tai reiškė, kad sena namų duona pasitinka naują duoną.

Kaip malonu, kad kai kurie papročiai išliko dar ir iki šių dienų.

*Duona su ugnim krauju maišyta
Laukiama kaip laukia alkani.*

*Iš didžiosios žemės ateini tu
Ir save po riekę dalini, - sako poetas.*

Aš prisimenu kaip mes, gyvendami lageriuose, svajojom apie kaimiškos duonos reikę, o dabar taip pat ieškom tos duonos, kuri primintų mums kvėpiančią lietuvišką duonelę. Tačiau, kalbėdami "Tėve Mūsų", prašydami kasdieninės duonos, prisiminkime ne tik dvasinę, bet ir tą brangią duonelę, taip sunkiai šiandien auginamą mūsų Lietuvos laukuos.

Apie duoną yra nemažai mįslių bei patarlių:

- Darbštus duoną gamina - tinginius vargą augina.
- Kam tarnauji, to ir duoną valgai.
- Ne kailiniai žiemą šildo, bet duona.
- Gardesnė duona prakaituota, nei pyragas dovanotas.
- Žiūrėk, iš ko duoną valgai!
- Dievas davė dantis, duos ir duonos.
- Geras darbininkas visur duonos suras.
- Svetima duona karti.

Dabar kas atspės mįslės?

- Kas didesnis už duonos kąsnelį? (kepalas).
- Kas mielesnis už tėvą motiną? (krosnis).
- Gimsta rausvas, gyvena žalsvas, miršta geltonas (rugys).
- Devyni broliai viena kepurę dėvi (rugių guba).
- Be ko duonos neiškepsi? (be plutos).

Kunigo širdies žaizdas išgydė Ruandos pragaras

(Atkelta iš 3-čio psl.)

gauna 200 eurų (690 litų), tai dideli pinigai.

Ruandos klimatas - šiltas, o žemė derlinga, todėl žemdirbiai gali užauginti du derlius per metus. Dauguma vietos gyventojų turi savo žemės sklypą ir maitinasi jame išaugintomis daržovėmis bei vaisiais. Tačiau šioje šalyje nėra gatvių, elektros, traukinių.

Išgyveno psichologinę krizę

Daugelis Jaunimo sodybos vaikai - našlaičiai.

Jų padaugėjo po vietos genčių - hutų ir tutsių - skerdynių, vykusių Ruandoje prieš 11 metų. H.Šulcas tuo metu buvo išvykęs. Grįžęs į Ruandą, iš 120 savo globotinių pabėgėlių stovykloje rado vos penkis. Retkarčiais jis nuvežė savo globotinius į Italiją, Šveicariją, Vokietiją, Belgiją. Septynis paauglius kunigas buvo atsivežęs ir į Lietuvą. Trijų iš jų nebėra - žuvo Ruandoje per vietos genčių skerdynes.

"Psichologiškai buvo sunku gyventi Ruandoje, bet ir grįžęs į Vokietiją neberadau ramybės - norėjau tik verkti bei melstis, prašydamas sau mirties", - prisiminė sunkiausias savo gyvenimo dienas kunigas. Draugai jį nuvedė į Šiaurės Vokietijos televizijos NDR studiją, kur dvasininkas papasakojo apie Jaunimo sodybą ir savo išgyvenimus

Lietuvių kilmės H. Šulcas (kairėje), apsilankęs savo gimtinėje, pirmiausia skuba pas vargstančią žmones. (AP nuotr.)

Ruandoje. "Ašarojimas padėjo - per du mėnesius surinkome pusę milijono Vokietijos markių, o aš atgavau jėgas ir vėl sugrįžau į Ruandą", - lengviau atsiduso H. Šulcas.

Dažnai kenčia nuo maliarijos

Dvasininkui už keliones į Afriką tenka mokėti didelę kainą - beveik kaskart, grįžęs į Ruandą, jis suseraga maliarija. Medikamentų nuo šios ligos jis negali gerti - jie sukelia stripų šalutinį poveikį. "Ta liga sirgavo gal šimta kartų, bet, kaip sako žemaičiai, piktžolė taip greitai nenustimpa", - juokėsi pašnekovas. Gyvybei pavojingą užkrečiamąją

ligą, kurios sukėlėją dažniausiai platina uodai, jis lygina su gripu.

Maliarijos sukėlėjas įsikverbia į kraujo raudonuosius kūnelius ir ima juos naikinti. Prasidėjus ligai, pakyla temperatūra, ima krėsti šaltis. Liga atima jėgas 2-3 savaitėms, nors H. Šulcas ja yra sirgęs ir porą mėnesių. "Įsivaizduokite, 30 laipsnių šilumos, o aš priverstas sėdėti prie stalo įmerkęs kojas į karštą vandenį, nes man šalta", - apie jį persekojančią ligą pasakojo lietuvių kilmės kunigas, kuriam gyvenime teko patirti ir šilto, ir šalto.

"Lietuvos rytas"